

ὅστις ὑποκαίει τὰ στήθη τῆς μαθητικῆς νεότητος· κατὰ ταύτην τὴν ἡμέραν δὲν ἠμπορῶ νὰ μὴ ὁμολογήσω, ὅτι ἔθνη τὰ ὅποια ἔχουσι τριαύτην μαθητικὴν νεότητα, δὲν ἠμποροῦν νὰ δειλιάσουν ἀπὸ μικρολόγους ἀλιγούς, οἱ ὅποιοι θέλουσιν ὡς κάτι νὰ εἰπωσιν, ὅτι τὰ ἔθνη ταῦτα δὲν εἶνε πλήρη μέλλοντες. Ἄλλα εἶνε τὰ κρατίδια ἐκεῖνα, τὰ ὅποια χωρὶς ἱστορίαν καὶ δόξαν ὀνομάζονται κράτη· ἀλλ' ἡ ἱστορία καὶ ἡ δόξα τῆς Ἑλλάδος, ἣτις ἐπερπάτησε στῶν Ψαρρῶν τὴν ὀλόμαυρη ράχη καὶ ἡ ὅποια ἐφόρεσεν εἰς τὴν κόμη στεφάνι γενναμένο ἀπὸ ἴλιγα χρυσάκια πῶς εἶχαν μείνει στὴν ἔρημη γῆ, καταλαμβάνει καὶ σκεπάζει καὶ περιβάλλει τὰς γεωγραφικὰς ἐκτάσεις μεγάλων ἐθνῶν. Ἦμπορεῖ ὑπερηφάως νὰ διαλαλῇ ὅτι ἐδίδαξεν, ὅτι ἐξεπολίτισεν, ὅτι διεμόρφωσεν, ὅτι διέπλασσεν, ὅτι κατέδειξε τὸν τρόπον πῶς πίπτουν οἱ Λεωνίδαί, πῶς φεύγουν κατηχημένοι οἱ βάρβαροι, πῶς μάχονται οἱ Παλαιολόγοι, πῶς καίουν πυρπολικά οἱ Κανάραι, πῶς ὀβελίζονται οἱ Διάκοι, πῶς ἀγοράζονται καὶ πῶς ὑμνοῦνται ἐλευθεραὶ, πῶς ἐθουσιῶσι μαθητικὰ νεολαῖα, αἵτινες θὰ ἀντικαταστήσωσι μίαν ἡμέραν τὰ τηλεβόλα καὶ τοὺς στόλους, μὲ τὸ πῦρ ἐκεῖνο τὸ ἐνστικτὸν τοῦ πατριωτισμοῦ, τὸ ὅποιον κατακαίει καὶ πυρπολεῖ, ὅπως ὁ δαυλὸς τοῦ Κανάρη. Τὰ ἔθνη τὰ μεγάλα, ὅπως ἡ Ἑλλάς, μέγα εἰς τὴν ἱστορίαν, μέγα εἰς τὴν ἀνθρωπότητα, δὲν ἀπογοητεύονται ποτε, ἔστω καὶ κατόπιν ἐθνικῶν ἀτυχημάτων, ἀλλ' ἐκ τῶν ἀτυχημάτων τούτων προσπορίζονται διδάγματα, ὅπως ἀνυψώσιν μέχρι τοῦ γαλανοῦ οὐρανοῦ. Ὁ ἀετὸς καταπετῶν δὲν θλίσκεται, ἀλλ' ἀναλαμβάνει δυνάμεις ὅπως πετάξῃ μέχρι τῶν νεφελῶν.

Τὰ σπέρματα τῆς μαθήσεως, τὰ ὅποια ἐσπείρισεν εἰς τὰς ψυχὰς σας καὶ διὰ τῶν ὁποίων διαπλάσσομεν τὰς καρδίας σας, προσφιλεῖς μαθηταί, φέρουσιν ἐν ἑαυτοῖς τὸ μεγαλεῖον τοῦ μέλλοντος, προετοιμαζοῦσι μίαν μεγάλην Ἑλλάδα ἀπλοῦσαν τὰς πτυχὰς τῆς γαλανῆς σημαίας τις μέχρι τῶν τευχῶν ἐκείνων, πρὸ τῶν ὁποίων ὁ Παλαιολόγος ὑπενθάρμυζεν εἰς τοὺς κατακτητὰς τοῦ 1453 τὸ παλαιὸν στενὸν τῶν Θερμοπυλῶν. Ἡμεῖς οἱ διδάσκοντές σας αὐριον μεθαύριον θὰ κλείσωμεν τοὺς ὀφθαλμοὺς διὰ παντός, ἀφίνοντες εἰς σὰς τὴν ἐθνικὴν διαθήκην, τὴν ἐφαρμογὴν τῶν ἀποτελεσμάτων τῆς διδασκαλίας μ' εἰς. Καὶ ἂν ποτε κατὰ τὰς ἡμέρας σας ἰδῆτε τὴν ἀνάστασιν τῆς ὅλης Ἑλληνικῆς φυλῆς, τὴν σημαίαν τοῦ πατριάρχου κυματίζουσαν εἰς τὰ σκλαβωμένα μέρη, ἔλθετε ξυπνήτατέ μας, ὅπως καὶ πάλιν πλησίον σας συνεορτάσωμεν τὴν ἀνάστασιν τοῦ ἔθνους, ὅπως μαζὺ σας ἀνακράξωμεν «Ζήτω τὸ ἔθνος» ὅπως μαζὺ σας ψάλλωμεν τοὺς ἐθνικοὺς μας παιᾶνας.

Τὴν προσφώνησιν τοῦ κ. Γ. Μάνεση ὑπεδέξαντο οἱ μαθηταὶ διὰ ζωηρῶν ζητωκραυγῶν καὶ ἐν-

θουσιωδῶν ἐκφράσεων, μεθ' ὃ ἁρμονικώτατα ἐψάλλον ἄσματα, ὃ δὲ ἐπιμελὴς μαθητὴς Στέφανος Α. Μαυρογένης φέρων ἑλληνικὴν ἐνδυνασίου μετὰ συναισθησῶς καὶ θόρρους τὸ ἐξῆς ἀπήγγειλε ποίημα :

Α.

Γιὰ τί γελᾶτε !.. ἡ φορεσιὰ 'ποῦ ἔχω δὲν μοῦ μοιάζει ! τὸ ἔξέρω... ἴλιγοὶ βρίσκονται καλὰ νὰ τοὺς ταιριάζῃ, γιὰτί μ' αὐτὰ τὰ φράγκικα 'ποῦ ὅλοι μας φοροῦμε νοῦ καὶ καρδιὰ φραγκεύομε ! τ' ἀδέλφια μας ξεχνοῦμε καὶ τούτη 'δῶ ἡ φορεσιὰ, 'σὲ φράγκους δὲν ταιριάζει ! θέλει καρδιὰ κι' αἰσθημάτα Ἑλληνικὰ καὶ μοιάζει.

Ὡς χθὲς μ' αὐτὰ τὰ φράγκικα 'ποῦ μ' εἶχανε 'ντυμένο καὶ μὲ pardon καὶ μὲ merci μὲ εἶχαν μαθημένο τὸν ἴσκιό μου !, τὴν σκοτηνιά !, φοβόμουν μοναχὸς μου κι' εἶχα ξεχάσει καὶ αὐτὸς ποῖός εἶναι ὁ θεὸς μου !

Μὰ τώρα ὅπου φέρσα αὐτὴ τὴ φουστανέλλα, τοῦ Μπούσσαρη τὴ φορεσιὰ, τ' Ἀνδρούτσου, τοῦ Τζαβέλλα, ἀνοιξάνε τὰ στήθη μου !.. μεγάλως ἡ καρδιὰ μου καὶ σήμερὰ κατάλαβα ποῖά εἶναι ἡ γενιά μου !

Ἀκούστε με νὰ σὰς τὰ 'πῶ !.. καὶ γράφτε τα 'στὸ νοῦ σας ποῖός ἦταν τοῦ πατέρα σας, πατέρας ! καὶ παππούς σας ! πῶς ζοῦσε !.. τί ἐφόραγε !.. τί φράγκικα 'μιλοῦσε ! 'σὰν τί θεὸ προσκύνε ! καὶ πῶς ἐπολεμοῦσε.

Β.

Τὴ φράγκιζε !... τὴ φορεσιὰ ὅπου φορῶ φοροῦσε !.. μὰ μὲ χάρι ! ἐζοῦσε μ' ἓνα ὄνειρο ! μὲ μὴ μόνον ἐλπίδα ! ὅτι 'στὴν Ἄγρια μας Σοφιά τ' ἀντίθερα θὰ πάρη καὶ πῶς θὰ ζοῦσε γιὰ νὰ 'δῇ μεγάλη τὴν πατρίδα.

Τὸ αἶμα ξύλο τοῦ σταυροῦ στὰ στήθη του 'κρεμοῦσε καὶ εἰς τὴ μέση τὴ χυτὴ, τὸ δαμασκί σπαθί του, τὸ καρυφύλλι ἄρπαξε, καὶ Τούρκους πολεμοῦσε κι' ἂν ἔτρωγε κατάστηθα τὸ βόλι !.. ἦταν τιμὴ του !

Γ.

Προσκύνα Διάκο τὸν Πικσᾶ ! —κι' ἐκεῖνος ἀπαντᾷ— «Ὅσο εἶν' ὁ Διάκος ζωντανὸς πασᾶ δὲν προσκυνάει !...» αὐτὴ ἦταν ἡ φράγκικη ἡ γλῶσσα 'ποῦ 'μιλοῦσαν, ὅταν τοὺς ψέναν 'στὸ σουβλί —pardon!..δὲν ξεστομοῦσαν !

Γι' αὐτὸ κι' αὐτοὶ, ἀγράμματοι, ἐγράψαν ἱστορία μονακριθὴ στὰ χρονικά τοῦ κόσμου τὰ γραμμένα ! κι' ἀπ' τὰ ἴσρα τους κόλληλα βγαλμέν' ἡ Ἐλευθερία ἀνδριεμένη χαιρετᾷ τὸ ἅγιο ΕΙΚΟΣΙ ΕΝΑ !..

ΖΗΤΩ Η ΜΕΓΑΛΗ ΕΛΛΑΣ !

ΙΑΚΩΒΑΤΕΙΟΣ
ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΜΟΥΣΕΙΟ ΛΗΘΟΥΡΙΟΥ

ΙΑΚΩΒΑΤΕΙΟΣ
ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΜΟΥΣΕΙΟ ΛΗΘΟΥΡΙΟΥ
ΣΥΛΛΟΓΗ Π. ΠΑΤΡΙΚΙΟΥ

Α1 Σ3 Υ1 Φ6.0064

Ἀκολουθῶς ὁ εὐφυὴς μαθητὴς τοῦ Σχολαρχίου Σπυρ. Μπελέτης λίαν ἐπιτυχῶς ἀπήγγειλε τὸ ποίημα «Ἡ 25 Μαρτίου» καὶ μετὰ τοῦτον ὁ ἐπίσης λαμπρὸς μαθητὴς Γεώργ. Δ. Τσακασιάνος ἀπαγγέλλει ἐν μέσῳ συνεχῶν χειροκροτημάτων τὸ ποίημα «Ὁ ἀπαγχόνισμος τοῦ Πατριάρχου».

Τέλος, τῇ ἀδείᾳ τοῦ τε παρισταμένου ἐκεῖ κ. Γυμνασιάρχου καὶ τοῦ Συλλόγου τῶν Ἑλληνοδιδασκάλων, λαμβάνει τὸν λόγον ὁ τῆς γ. τάξεως τοῦ Ἑλλ. σχολείου εὐπαιδευτὸς μαθητὴς κ. Διον. Γιαννούλης, ὅστις ἐν καταφανεῖ ἐνθουσιασμῷ λέγει τὰ ἑξῆς :

Σεβαστὲ σχολάρχα, ἀξιότιμε σύλλογε τῶν διδασκάλων καὶ φίλτατοί μοι συμμαθηταί,

Ὅσάκις ἀνατέλλει ἡ ἡμέρα τοῦ Εὐαγγελισμού, αἱ καρδίαι πάντων τῶν χριστιανῶν πληροῦνται χαρᾶς καὶ ἀγαλλιάσεως, διότι ἡ ἀγία ἐκείνη στιγμή, κατὰ τὴν ὁποίαν ὁ ἀρχάγγελος Γαβριὴλ μετὰ τὴν «χαῖρε κεχαριτωμένη» ἔφερεν εἰς τὴν Θεοτόκον τὴν χαροποιὰν ἀγγελίαν περὶ τῆς ἐλευθερίας εἰς τὸν κόσμον τοῦ Σωτῆρος καὶ Λυτρωτοῦ τῆς ἀνθρωπότητος, ἦτο στιγμή ἀπὸ τῆς ὁποίας ἤρχισε νὰ ἀνατέλλῃ ὁ ἥλιος ἐκεῖνος τῆς δικαιοσύνης, ὁ ὁποῖος ἐμελλε μὲ τὰς θείας αὐτοῦ ἀκτίνας νὰ φωτίσῃ τὴν ἐσκοτισμένην ἀνθρωπότητα. Ἀλλὰ ἡ θρησκευτικὴ αὕτη ἐορτὴ εἶναι συγχρόνως καὶ ἐθνικὴ. Καὶ τίνας ἑλλήνος ἡ καρδιά σήμερον δὲν ἐνθουσιάζεται ; Διότι πρὸ ὀγδοήκοντα ἐτῶν κατὰ τὴν αὐτὴν ἡμέραν ὁ Ἐπίσκοπος Παλαιῶν Πατρῶν Γερμανὸς ὑψώσε τὴν σημαίαν τῆς Ἐλευθερίας κατὰ τὴν ἰδίαν ἡμέραν εἰκοσιπέντε ἰεροῖς ἐν Μεσσηνίᾳ τῆς Πελοποννήσου, ἀφοῦ ἱεροῦργησαν, ἀρکیζοντο ἀντὶ τῆς ἡμισελήνου τῶν βαρβάρων σημαίας νὰ ὑψώσωσι τὴν σημαίαν τοῦ σταυροῦ. Ἀπὸ ἐκείνης λοιπὸν τῆς ἀγίας ἡμέρας ἤρχισε νὰ ἀνατέλλῃ ἡ ἐλευθερία τοῦ ἔθνους ἡμῶν, εἰς τὴν ὁποίαν ἐλευθερίαν συνετέλεσαν αἱ στερήσεις καὶ οἱ ὑπεράνθρωποι ἀγῶνες τῶν προγόνων ἡμῶν, εἰς τοὺς ὁποίους προγόνους ὀφείλομεν τὸ ἰερώτατον καὶ πολυτιμώτατον κτῆμα, τὴν ἐλευθερίαν. Καὶ ἐὰν ἔχωμεν χρέος νὰ εἴμεθα εὐγνώμονες εἰς τοὺς προγόνους ἡμῶν, οἱ ὁποῖοι μᾶς ἐγαλούχησαν μὲ τὸ γάλα τῆς ἐλευθερίας, ἐξ ἴσου ὀφείλομεν εὐγνωμοσύνην εἰς τοὺς διδασκάλους ἡμῶν, οἱ ὁποῖοι μᾶς γαλουχοῦσι μὲ τὸ γάλα τῆς μορφώσεως καὶ τῆς παιδείας. Καὶ πρὸ πάντων εἰς ὑμᾶς, σεβαστὲ σχολάρχα, ἡ παροῦσα γενεὰ τῆς πατρίδος εἶναι εἰγνώμων, διότι ἐπὶ εἰκοσαετίαν ὀλόκληρον ἐποτίσατε αὐτὴν ἀπὸ τῆς ἕδρας μὲ τὰ νάματα τῆς καρποφόρου διδασκαλίας σας. Καὶ τῷ ὄντι, σεβαστὲ σχολάρχα ἡ κοινὴ ἡμῶν ἔχει νὰ δείξῃ πλείστον καρπὸν σας, καὶ ἰδοὺ, δικασταί, δικηγόροι, ἡμετέροι, καθηγηταί, διδασκαλοὶ, θεολόγοι καὶ διάφοροι ἐπιστάμονες. Εὐχόμεθα ἀπὸ καρδίας, ὅπως

ἐπὶ πλείστα ὄσα ἐτι ἀντηχῇ ἀπὸ τῆς ἕδρας ἡ γόνιμος διδασκαλία σας, καθὼς ἐπίσης καὶ τῶν ἐφαμίλλων συναδέλφων σου, ἐπ' ἀγαθῷ τῆς κοινῆς καὶ τῆς πατρίδος. Εὐχόμεν τέλος, ὅπως οἱ μαθηταί σας φανῶμεν ἀξιοὶ τῶν προγόνων ἡμῶν, θρησκοὶ καὶ πολεμικοί, πρὸς δόξαν τῆς πατρίδος καὶ τοῦ Ἑλληνικοῦ ἔθνους.

Ζήτω τὸ ἔθνος. Ζήτω ὁ σχολάρχης.

Ζήτω ὁ σύλλογος τῶν διδασκάλων.

Μεθ' ὃ ἐν ζητωκραυγαῖς οἱ μαθηταὶ ἀπέρχονται εἰς τὰ ἴδια, ὅπως προετοιμασθῶσι διὰ τὴν μεταμεσημβρίαν.

ΤΑ ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΜΕΣΗΜΒΡΙΑΝ

Περὶ τὴν 5 μ. μ. ὄραν ἅπαντα τὰ ἐκπαιδευτήρια ἀρρένων συγκεντρωθέντα καὶ πάλιν ἐν τῷ γυμναστηρίῳ ἐσχημάτισαν ἐν αὐτῷ εὐρῷ τετραγώνον, περὶ τὸ ὅποιον κόσμος ἀπειρος, μὴ ἐξαιρουμένου καὶ τοῦ εὐγενοῦς φύλου, συνεκεντρώθη. Ἐκεῖ ὁ τοῦ γυμνασίου μαθητὴς Νικόλαος Γούζαρης πρῶτος ἀπαγγέλλει τὸ τοῦ Στρατουδάκη ποίημα «Ἡ Ἑλλάς» μετ' ἰδιζούσης αἰσθηματικότητος ἐξέχουσε τὸ ὑπερχεῖλές τοῦ αἰσθηματὸς του γενικῆς ἐπιδοκιμασίας τυχόν. Μετὰ τοῦτον χορὸς ἐκ μαθητῶν τοῦ Ἑλλ. σχολείου ἀριστα κατηρτισμένος ἐψάλεν ἀρμονικώτατα τὸν Ὄρκον τοῦ Ρήγα καὶ ἀκολουθῶς ὁ τοῦ αὐτοῦ σχολείου μαθητὴς Σπυρ. Μπελέτης ἀπήγγειλε λίαν ἐπιτυχῶς τὸ ποίημα «Ἡ 25 Μαρτίου». Κατόπιν μικρᾶς διακοπῆς, τὸ α. δημοσυντήρητον τῶν ἀρρένων ἀνέμελψε τὸ ᾄσμα «Παιδιῖ, τί καρτερεῖτε ;» καὶ ὁ μαθητὴς αὐτοῦ Σ. Μαρίνης τὸ «Χορὸς πολεμιστῶν» τοῦ Ἀντωνιάδου. Εἶτα τὸ β. δημοσυντήρητον ἀρρένων, διεθυνόμενον ὑπὸ τῶν λαμπρῶν διδασκάλων Ἄνδρ. Σ. Καλογεροπούλου, διεθυντοῦ καὶ Δημ. Παπακρόλιου, ἀνέμελψε τὸ ᾄσμα «Ὁ Ἕλληνας τῆς Μακεδονίας» ὁ δὲ μαθητὴς τοῦ αὐτοῦ σχολείου Νικόλαος Δικόπουλος ἀπήγγειλεν ἐνθουσιωδῶς τὸ τοῦ Βαλαωρίτου «Ὁ Εὐαγγελισμὸς». Κατόπιν τὸ γ. δημοσυντήρητον, διεθυνόμενον ὑπὸ τῶν ἐπίσης ἱκανωτάτων διδασκάλων Ἰω. Προβῆ καὶ Δ. Κυπριώτου, ἀνέμελψε τὸ ᾄσμα «Ὁ Τουρκομάχος Ἕλληνας», ὁ δὲ μαθητὴς αὐτοῦ Διον. Κούμανης ἀπήγγειλε τὸν «Θάνατον τοῦ Διάκου». Μετὰ ταῦτα τὸ ἰδιωτικὸν τοῦ κ. Κ. Γεωργακοπούλου ἀνέμελψε τὸ ᾄσμα «Ἐλευθερία καὶ Ἕλληνας» ὁ δ' εὐφυὴς αὐτοῦ μαθητὴς Χριστόδ. Ἰ. Δαμίρης ἀπήγγειλε λαμπρότατα τὸν «Κανάρον» τοῦ Βιζυηνοῦ. Τὸ ἰδιωτικὸν σχολεῖον τοῦ κ. Δημ. Μωρέττη ἀνέμελψε τὸ ᾄσμα : «Ἡ 25 Μαρτίου» ὁ δὲ μαθητὴς αὐτοῦ Ἄντ. Δ. Γιαννούλης ὠραιότατα ἀπήγγειλε τὸ ποίημα «Ἡ σκλάβαι» τοῦ Βαλαωρίτου. Τὸ ἰδιωτικὸν τοῦ κ. Γεωργ. Σφήκα ἀνέμελψε τὸ ᾄσμα «Ἡ 25 Μαρτίου» τοῦ γνωστοῦ ποιητοῦ Ἄρ. Γ. Καφοκεφάλου, ἀπαγγελην μετὰ μεγάλης ἐπιτυχίας ὑπὸ τῆς μαθητῆρας Δούλας Θ. Κούμανη. Τὸ ἰδιωτικὸν τοῦ κ. Θ. Ταβουλάρη ἀνέμελψε τὸ ᾄσμα «Στὰ βουνά» τοῦ Παγκαλά, ὁ δὲ μαθητὴς αὐτοῦ Κωνστ. Μελιτάς ἀπήγγειλε τὸ ποίημα «Ὁ Ἕλληνας».

ΚΟΡΑΪΤΕΙΟΣ
ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΜΟΥΣΕΙΟ ΛΗΘΟΥΡΙΟΥ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΠΑΤΡΙΚΗ
ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΠΑΤΡΙΚΗ

λην πρὸς τοὺς Ὀθωμανοὺς. Τέλος ἅπαντα τὰ σχολεῖα ἀνέμελψεν τὸν Ἐθνικὸν Ὑμνον καὶ ἐξηγοκράτησαν ὑπὲρ τοῦ Βασιλέως καὶ τοῦ Ἔθνους, τυχόντα γενικῆς ἐπιδοκιμασίας.

Τὸ θέμα ἐν τῇ πλατεῖᾳ Σολωμοῦ, κατὰ τὴν ἐσπέραν, ἦτο ἀληθῶς ἐξάσιον. Μία πυκνὴ μυριοπληθὴς μάζα ἀνθρώπων, ὡς ἐν σῶμα, περιεδινεῖτο, ἕξ ἄλλος δὲ ζωηρότης τῆς ἀνθρωποπλημμύρας ἐκείνης ἐπὶ ὄρασι ὀλοκλήρους ἐξηκολούθει. Περὶ τὴν ἐβδόμην ὄραν ἀρίκετο ἀνγκρούουσα ἡ Φιλαρμονική, ἥτις καὶ, συμφώνως πρὸς τὸ πρόγραμμα αὐτῆς, ἀνέκρουσε διάφορα ἐλλεκτὰ θούρια τεμάχια. Ἐν τῷ μεταξύ διήλθεν ἡ, ὡς κατωτέρω, λαμπροδηγορική τῶν μαθητῶν καταυγάζουσα τὴν πλατεῖαν ἐκείνην καὶ μείζονα προσδοῦσα ζωηρότητα. Κατὰ δὲ τὴν ὀγδόην ἀκριβῶς, νέον ἔκπληξιν εἶχε προετοιμάσει ἡ ὑπὸ τὴν προεδρείαν τοῦ ρέκτου καὶ τῆς προόδου ζηλωτοῦ κ. Παν. Καταιβάτη Ἐπιτροπῆ τῆς Φιλαρμονικῆς. Χορὸς ὀδικὸς ἐκ φιλομόλων καὶ φιλομούσων ἐρασιτεχνῶν διοργανωθείς, ἐξασκηθεὶς δὲ ἀρίστως ὑπὸ τοῦ λαμπροῦ μουσικοδιδασκάλου κ. Φρ. Νικολίνη, ἀνέμελψε τὰ τρία πρῶτα μέρη ἐκ τοῦ Ὑμνου τοῦ ἔθνικοῦ ἠμῶν ποιητοῦ Δ. Σολωμοῦ, τοῦ ὑπὸ τοῦ Μαντζάρου τονισθέντος καὶ ἐξ εἰκοσιτεσσάρων μουσικῶν μερῶν, ὡς γνωστὸν, συγκειμένου. Μετὰ μικρὰν διακοπὴν, ὁ αὐτὸς χορὸς ἔμελψε καὶ τὸ τοῦ αὐτοῦ Σολωμοῦ ποίημα «Στῶν Ψαρῶν τὴν ὀλόμαυρον ράχην» τονισθέν, ἂν δὲν ἀπκτώμεθα, ὑπὸ τοῦ μουσοτραφοῦς ποιητοῦ καὶ συμπολίτου κ. Ἰωάννου Τσακασιάνου. Περιττὸν νὰ περιγράψωμεν μεθ' ὁποίας θρησκευτικῆς κατανύξεως, μεθ' ὁποίου ζωηροῦ καὶ εὐφροσύνου ἐνθουσιασμοῦ ὅλη ἐκείνη ἡ ἀσφυκτικὴ τῶν ἀνθρώπων συρροὴ ἐνωτίσθη τῆς ἐπαγωγῆς μολπῆς τοῦ χοροῦ ἐκείνου, ὃν ἐν μέρει ὑπεβοῦνται καὶ ἡ ὀργανικὴ μουσική, μεγάλως ἐξάρασα τὴν ὅλην καλλιτεχνικὴν πανδαισίαν καὶ ὁποίας ἀνεκφράστους ἐντυπώσεις ὑπὸ τὴν παρκατεταμένην ἐκείνην τῆς διπλῆς ἀπολαύσεως γοητεῖαν ἀπεκρίναν ἐκεῖθεν. Ἀδύνατον, ἀδύνατον κατὰ τὴν συγκινητικὴν ἐκείνην στιγμήν νὰ μὴ ἀνεσκιρτήσαν ἐκ χαρῆς οὐρανίας τὰ ἐκεῖ πλησίον τεταμμένα ἱερὰ ὄστα τοῦ ἀθανάτου Ὑμνωδοῦ, οὗ τὸ λευκάζον ἄγαλμα ἐστεφανωμένον δαφνίῳ στεφάνῳ καὶ ὑπὸ βεγγαλικῶν φῶτων καταυγαζόμενον ἐφαίνετο οἶονεὶ ζῶν καὶ μίαν εἶε φερόν ἐπικαλαμβάνον τὰς λέξεις

«Χαῖρε, χαῖρε, Ἐλευθερία».

Οὐρανομήκεις ζητωκραυγαὶ καὶ παρατεταμέναι χειροκροτήματα ἐπιδοκιμασίας κατεκάλυψαν τοὺς τελευταίους τόνους τῶν μελωδῶν καὶ αὐτὸς ὁ ὑποστράτηγος κ. Ἰω. Σέχος εἰς ἄκρον συγκινηθεὶς ἐξῆλθε τοῦ ἐξώστου τῆς Λέσχης «Ζάκυνθος» καὶ ἐνθουσιωδῶς αὐτοὺς συνεχαίρετο. Ἄξιον ἀναγραφῆς ἐνταῦθα νομίζομεν καὶ τὰ ὀνόματα τῶν ἀποτελούντων τὸν ἀνωτέρω ὀδικὸν χορὸν, οἵτινες λίαν φιλοτίμως καὶ εὐγενῶς προσεφέρθησαν, ἵνα, κατὰ τὴν ἐσπέραν ἐκείνην, τὰ πατριωτικὰ αὐτῶν ἐκδηλωσῶσιν αἰσθημάτων καὶ οἵτινες δὲν ἀμφιβάλλομεν, ὅτι καὶ ἐν τῷ μέλλοντι θέλουσιν ἐξακολουθήσει διδασκόμενοι τὴν θεωρίαν τῆς φωνητικῆς μουσικῆς, ἀφοῦ πάνυ εὐγενῶς ἡ τε Ἐπιτροπὴ καὶ ὁ Διδάσκαλος τῆς Φιλαρμονικῆς πᾶσαν ἐν προκειμένῳ παρεχοῦσιν αὐτοῖς ευχαλί-

αν καὶ ἀφοῦ δωρεὰν καὶ ὡς πρέπει καταρτιζόμενοι οὐ μόνον ἀριστον καὶ καλλιτεχνικώτατα ἡσκημένον διὰ πᾶσαν περίστασιν θέλουσιν ἀποτελέσει ὀδικὸν ὄμιλον, ἀλλὰ καὶ ἡ ἐπὶ καλλιτεχνικῷ ταλάντῳ φημιζομένη νῆσος ἠμῶν δὲν θέλει περιέρχεσθαι εἰς τὴν ἀνάγκην, ἵνα καταφεύγῃ εἰς ξένους ἐρασιτέχνους, κατὰ τὴν προσεχῆ τοῦ θεάτρου λειτουργίαν.

Καὶ οἱ τὸν χορὸν ἐκείνον ἀποτελοῦντες φιλότιμοι συμπολίται ἡμῶν εἶναι οἱ κ. κ. Νικόλαος Τσουκαλῆς Καλαρριτῆς, Ἄνδρ. Γορδελεῶν Μπρατσάκης, Γεράσιμος Κουρέντης Μπαρτζελῆς, Γεώργ. Καλόγερος Κολπονδῖνος (ὕψιφωνοι), Ἄντ. Τσουκαλῆς Μπλακαράκης, Γεώργιος Ξένος Γονέος, Ἄντ. Κορφιᾶτης Σιδεράκης, Παῦλος Πόθος, Σπυρ. Σπίνος (μεσόφωνοι), Ἄνδρ. Βάλλης Ρουσόλος, Γεώργ. Βῆτσος, Ἄντων. Μπουχλουμπᾶς, Ἄντων. Ριζόπουλος, Γεώργ. Κλυδικιᾶνος Ευγκάκης, Νικόλ. Κάρδαρης, Ἄντων. Καλόφωνος καὶ Γερ. Ἀρβανιτάκης, (βαθύφ.) τοῦ Σπυρ. Ραλάη, ὑψιφώνου, ἕνεκα πένθους, ἀπουσιάζοντος. Μέγιστα ἐν τούτοις χάριτες ὀφείλονται τῇ διοργανωτικῇ τῆς Φιλαρμονικῆς Ἐπιτροπῇ, ἀποτελούμενῃ ὡς γνωστὸν, ἐκ τῶν ἀξιοτ. κ. κ. Π. Καταιβάτη, Δ. Καλοδοῦκα, Α. Κοργιάντη, Ν. Μεσσαλά, Ἰ. Δαμίρη, Α. Πλατυμέση καὶ Σ. Κορμαλῆ, ὡς ἐπίσης καὶ τῷ μ. δασκάλῳ κ. Φ. Νικολίνη, εἰς οὓς καὶ ὀφείλεται ἡ ἐπιτυχὴ διεξαγωγὴ τῆς ὑπὸ πᾶσαν ἔποψιν λαμπρῆς συναυλίαις καὶ οἵτινες πᾶσαν κατέβαλον προσπάθειαν, ὅπως αὕτη καταστῆ ἀνταξία τῆς ἐκτιμήσεως τοῦ κοινοῦ.

Η ΛΑΜΠΑΔΗΦΟΡΙΑ

Ἐκ τοῦ γυμναστηρίου περὶ ὄραν ἴην ἐξεκίνησεν ἡ λαμπροδηγορική τῶν μαθητῶν, ἥς τὸ μεγαλοπρεπὲς θέμα καθίστη μαγευτικὸν ἢ ποιικίλιον τῶν χρωμάτων τῶν ἐπιράβδων ἐνετικῶν φανῶν καὶ τὰ ἀναπτόμενα βεγγαλικά φῶτα. Οἱ μαθηταί, τεταγμένοι κατὰ τάξεις, ἔφαλλον καθ' ὁδὸν ἐθνικὰ ἄσματα καὶ διερχόμενοι διὰ τῶν ὁδῶν τῆς πρωϊνῆς πορείας ἐβάδιζον πρὸς τὴν πλατεῖαν τοῦ Σολωμοῦ, ἔνθα ἐξετυλίχθη ἅπασα ἡ μεγαλοπρέπεια. τῆς πομπῆς. Οἱ ἦχοι τῆς μουσικῆς, τὸ πλῆθος τὸ ἐκεῖ συγκεντρωθέν, τὰ πολύφωτα, τὰ ἄσματα τῶν μαθητῶν, τὰ βεγγαλικά, αἱ ζητωκραυγαί, ἀπετέλουν ἀληθῆ εἰκόνα ἐνθουσιασμοῦ καὶ μεγαλείου. Ἡ λαμπροδηγορική κατελθοῦσα εἰς τὴν λεωφόρον Ὀλγας διηυθύνθη εἰς τὸ Δημαρχεῖον. Ἐξω τούτου παρετάχθησαν οἱ μαθηταί, ἐκ δὲ τοῦ παραθύρου ἐπιφαίνεται ἀναμένων ὁ δήμαρχος κ. Μακρῆς καὶ οἱ μαθηταί ἐκρήγνυνται εἰς ζητωκραυγὰς ὑπὲρ τοῦ ἔθνους, ὅτε ἐπελθούσης σιγῆς, ὁ γυμνασιάρχης κ. Ρέντζος προσφωνεῖ ὡς ἐξῆς :

Κύριε Δήμαρχε,

Ἡ μαθητικὴ νεολαία τῆς πόλεως Ζακύνθου, τὰ τέκνα τῶν συμπολιτῶν σας συμπανηγυρίζοντα μετὰ τῆς πόλεως τὴν ἐθνικὴν ἠμῶν ἐορτὴν, σπεύδουσι νὰ συγχαρῶσι τῇ δημοτικῇ ἀρχῇ, ἐντεταλμένη κατὰ νόμον ἵνα δέχεται τὰς εὐχὰς κατὰ τὴν σήμερον μεγάλῃν τοῦ Ἑλληνικοῦ ἔθνους Πλήρης δὲ θαυμασμοῦ πρὸς τὴν μεγαλοσύνην τοῦ 1821 γε

νεάν, εὐχεται ὅπως ὁ Ὑψιστος ἀξιῶσθαι ποτὲ καὶ αὐτὴν νὰ κληθῆ ἀξία τῶν ἡρώων ἐκείνων ἀπόγονος.

ΖΗΤΩ ΤΟ ΕΘΝΟΣ.

Εἰς τοῦτον ἀντεφώνησεν ὁ κ. Δήμαρχος, ὡς ἑξῆς :

ΑΓΑΠΗΤΗ ΝΕΟΛΑΙΑ,

Εὐχαρίστως σὰς βλέπω ἐπιδοδόμενους εἰς τὰ γράμματα καὶ ἐνθουσιωδῶς ἐξυμνοῦντας τοὺς ἡρώισμούς καὶ τ' ἀνδραγαθήματα τῶν ἀθανάτων πατέρων μας.

Σὰς συνιστῶ νὰ ἐξακολουθήσητε οὕτω πράττοντες, ἔχων πλήρη τὴν πεποίθησιν ὅτι θέλτε ἀναφανῆ ἀντάξιοι ἐκείνων ἀπόγονοι, τοῦθ' ὅπερ ἐγγυᾶται καὶ ὁ ἀξίεπαινος ζῆλος τῶν ἀξιοτίμων καθηγητῶν καὶ διδασκάλων σας, οὓς καὶ δημοσία συγχαίρω.

Ἡ Πατρίς ἀπὸ σὰς, ἀγαπητὴ νεολαία, προσδοκᾷ τὴν ἐκπλήρωσιν τῶν ἐθνικῶν μας πόθων.

Εὐχαριστῶν Ὑμᾶς διὰ τὴν ὑπὸ τοῦ κ. Γυμνασιάρχου ἐκδηλωθεῖσαν πρὸς τὴν δημοτικὴν Ἀρχὴν συμπάθειαν, ἀναφωνῶ

Ζήτω τὸ Ἔθνος—Ζήτω ὁ Βασιλεὺς.

Ζήτωσαν αἱ νεαραὶ ὑπάρξεις αἱ ἐγγυώμενα τὸ μεγαλεῖον καὶ τὴν δόξαν τῆς πατρίδος. Ζήτωσαν οἱ καθηγηταὶ καὶ διδάσκαλοι Ζακύνθου.

Μετὰ τὸ τέλος τῆς προσφωνήσεως τοῦ κ. Δημάρχου, ἦν ἐκάλυψαν οὐρανομήκεις ζητωκραυγαί, ἕκαστον σχολεῖον ἀπῆλθεν εἰς τὸ κατάστημά του.

Η ΛΑ-Ι-ΚΗ ΣΧΟΛΗ

Τὴν κατακλειδὰ τῆς ἐορτῆς ἐπέθηκαν οἱ ἐν τῇ Λαϊκῇ Σχολῇ ἐκφωνηθέντες λόγοι καὶ ἡ ἀπαγγελία καταλλήλου ποιήματος. Σημαιοστόλιστος καθ' ὅλην τὴν ἡμέραν ἤνοιξε περὶ τὴν 9ην ὥραν τὰς θύρας τῆς ἡ Σχολῆ καὶ εἰς τὴν εὐρυτάτην αὐτῆς αἴθουσαν, φωτόλουστον καὶ ἐστολισμένην δι' ἀνθέων καὶ εἰκόνων τοῦ Εὐαγγελισμοῦ, τῆς ἐξόδου τοῦ Μεσολογγίου καὶ τοῦ ἐθνομάρτυρος Γερμανοῦ, ἀκατάσχετον εἰσώρησε τὸ πλῆθος. Τὰς πρώτας θέσεις κατέλαβε τὸ γυναικεῖον φύλον, οὗ ὑπερεῖχον σεβασταὶ κυραὶ καὶ εὐγενέσταται δεσποινίδες. Πρῶτος ἀνῆλθε τὸ δι' ἑλληνικῆς σημαίας κεκαλυμμένον βῆμα ὁ ἐκ τῶν μελῶν τῆς Ἐφορίας τῆς Σχολῆς καί, ἐντολῇ αὐτῆς, εὐγενέστατος καὶ λιάν μεμορφωμένος συμπολίτης ἡμῶν κ. Ἀντώνιος Ἰ. Κομοῦτος, ὅστις διὰ προσλαλιᾶς μεστῆς πατριωτικῶν λόγων, ἐν γλώσση ἀπερίττω καὶ ἀξίεπαινω μεταοφροσύνη, ἀνέπτυξε τὸ ἐπίκαιρον διὰ τὴν ἀγομένην τῆς ἡμέρας πανήγυριν θέμα δι' ὠριωτάτης ἀλληγορίας τοῦτο ποιήσας. Ἀκολουθῶς ἔλαβε τὸν λόγον ὁ ἔγκριτος καὶ συμπληθέστατος παρ' ἡμῖν συμπολίτης καὶ δημ. Παρεδρος κ. Ἀνδρέας Δ. Μπαμπάκος, δικηγόρος, ὅστις μετὰ πολλῆς τῆς εὐσεβείας καὶ σαφηνείας καὶ δι' εἰκονικωτάτων ἐκφράσεων, ἐμίλησε περὶ Ἑλληνισμοῦ καὶ Χριστιανισμοῦ καὶ λιάν καταλλήλως κατέληξεν

εἰς τὴν παρούσαν τῶν πραγμάτων κατάστασιν. Τέλος ὁ δραστήριος καὶ ἀξίεπαινος γυμνασιάρχης ἡμῶν κ. Ὁθ. Ρέντζος ἐν καταφανεῖ συγκινήσει ἀπήγγειλε τὸ ποίημα «Ἡ Λειτουργία τῆς Λαύρας», τοὺς πάντας κατήγορεύσας. Τὸ πολυπληθὲς ἀκροατήριον, ὅπερ, πλὴν τοῦ κ. Δημάρχου, εἰμίμων καὶ οἱ βουλευταὶ κ. κ. Κ. Λομβάρδος καὶ Γ. Ρώμας, ἐξέσπασε μετὰ τὸ πέραν εἰς ζωηρὰ χειροκροτήματα καὶ συνεχάρη τοὺς ἀγορητάς.

Καὶ οὕτως ἔληξεν ἡ πλήρης ζωηροτάτου ἐνδιαφέροντος, τάξεως καὶ εὐθυμίας ἐθνικῆ ἐορτὴ τῆς 25 Μαρτίου, πρὸ τῆς πρωτοφανοῦς ὄντως ἐπιτυχίας τῆς ὁποίας ὀφείλομεν νὰ ἐκδηλώσωμεν εὐλικρινῆ τὰ συγχαρητήρια ἡμῶν πρὸς τοὺς συμπολίτας μας ἐν γένει, διὰ τὴν ὑπὲρ τῆς πατρίδος διατράνωσιν τῶν αἰσθημάτων αὐτῶν, πρὸς τὰς Σ. τοῦ τόπου Ἀρχάς, αἵτινες πᾶσαι ἀνεξικρέτως συνετέλεσαν εἰς τὸν ἐπὶ τὸ ἐθνοπρεπέστερον ἐορτασμὸν τῆς ἡμέρας, εἰς τὸν δραστηριώτατον Διευθυντὴν τῆς Ἀστυνομίας κ. Η. Αλακουῆν, ὅστις ἐν πάτῃ προσπιπτούσῃ περιστάσει ἐνόησεν νὰ δεικνύῃ ἀμείωτον τὸν ζῆλον καὶ τὴν εἰς τὰ καθήκοντα αὐτοῦ ἀφοσίωσιν καὶ τέλος πρὸς τὸν Σύλλογον τῶν κ. κ. Καθηγητῶν καὶ Διδασκάλων, οἵτινες ἐν τῇ περιστάσει ταύτῃ ἀπέδειξαν, ὅτι ἡ Ἑλλάς δὲν σπερεῖται ἀνδρῶν καταλλήλων ἵνα διαπλάσσωσι τὰς νέας γενεὰς καὶ ἀναδείξωσιν αὐτὰς πολίτας χρηστῶν καὶ ἀξίους τοῦ Ἑλληνικοῦ ὀνόματος.

Η ΕΟΡΤΗ ΕΝ ΤΑΙΣ ΚΩΜΑΙΣ.

Καὶ εἰς ἅπαντα τὰ χωρία τῆς νήσου ἡ ἐθνικὴ ἐορτὴ ἐορτάσθη μετὰ μεγαλοπρεπείας, ἐν γένει δὲ ἅπαντα τὰ σχολεῖα τῶν ἐξοχικῶν δήμων συνετέλεσαν λαβόντα ἐνεργὸν μέρος εἰς τὴν ἐθνικὴν ἐορτήν. Πληροπορούμεθα ἀκριβῶς, ὅτι μεγαλοπρεπέστερον ἐορτάσθη ἐν Πειραιεῦσι τοῦ δήμου Λιθακιωτῶν ἡ ἐθνικὴ ἐορτὴ, καθ' ἣν παρευρέθησαν ἅπαντες οἱ μαθηταὶ τῶν δημοτικῶν σχολείων ἑκατέρου τῶν φύλων. Τὸ δεξιὸν τοῦ ἐκεῖ ναοῦ κατέλαβον αἱ μαθήτριά τοῦ δημοτικοῦ σχολείου τοῦ διευθυνομένου ὑπὸ τῆς φιλέργου Διδασκαλίσσης Ἀγαθόνικης Ξένου, τὸ δὲ ἀριστερὸν οἱ μαθηταὶ τοῦ διταξίου τῶν ἀρρένων ὑπὸ τὴν διεύθυνσιν τοῦ ἱκανωτάτου διδασκάλου Διον. Μπονίκου. Μετὰ τὸ τέλος τῆς τελετῆς ἀπηγγέθησαν διάφορα ποιήματα καὶ ἄσματα.

Λαμπρῶς δὲ ὑπὸ πᾶσαν ἐποψὴν ἐτελέεθαι καὶ ἐν Βολίμας ἡ ἐθνικὴ ἡμῶν ἐορτή, κατὰ καθῆκον δ' ὀφείλομεν νὰ ὁμολογήσωμεν, ὅτι ἡ ἑκτακτος διὰ τὸν δῆμον Ἐλατίων διεξαγωγὴ καὶ ἐπιτυχία τῆς ἐορτῆς τῆς ἑλληνοσωτηρίου ἡμέρας, ὀφείλεται κατὰ μέγα μέρος εἰς τὴν πατριωτικὴν καὶ ἐνθουσιώδη πρωτοβουλίαν τοῦ ἐκ Μακεδονίας ἱκανωτάτου καὶ ρέκτου διδασκάλου, κ. Δημητρίου Παπαδοπούλου, νέου λιάν μεμορφωμένου, τιμῶντος καὶ ἐξαιρέτως τὸ διδακτικὸν ἐπάγγελμα. Εὐτυχεῖτε, οὖν, οἱ ἐξοχικοὶ δῆμοι διὰ τὴν ἐπιτυχίαν τῆς ἐορτῆς καὶ διὰ τὸν διδασκάλον, οἷός ἐστις ὁ κ. Πηλοπούλου. Καὶ πρῶ-

τον αἰ γυμναστικά ἐξετάσεις τῶν ὑπ' αὐτοῦ μαθητῶν ἥσάν τι πρωτοφανές. Ἐν τῷ μέσῳ τοῦ ναοῦ εἶχε στηθῆ κενοτάφιον διὰ κυπαρίσσων καὶ στεφάνων ἐκ δάφνης ἐστολισμένον, μὲ τὴν ἐπιγραφὴν· «Ἡ Πατρίς τοῖς ἐν τῷ ἱερῷ ἀγῶνι πεσοῦσι τὴν 25 Μαρτίου 1821». «Αἱ Βολίμαι τῆ 25 Μαρτίου, 1901. Τῆ ἱερᾷ μνήμης 25 Μαρτίου 1821.» Τὸν πανηγυρικόν, μετὰ τὴν λειτουργίαν, λόγον, πλήρη πατριωτικῶν αἰσθημάτων ἐξεφώνησεν ὁ ἱατρός κ. Ι. Κόμης, ὅστις καὶ ἐνεργὸν ἔλαβε μέρος εἰς τὴν ἐπὶ τὸ δημοτελέστερον διαζαγωγὴν τῆς ἐθνικῆς ἐορτῆς, οἱ δὲ μικροὶ μαθηταὶ ἀπήγγειλαν σχετικὰ τῇ ἡμέρᾳ ποιήματα, ἔψαλαν δέ, ἐν πλήρει ἀρμονίᾳ, ἐνθουσιωδέστατα θούρια. Τὸ ἑσπέρας ἐγένετο ὠραιότατη λαμπροφωρία. Εἰς τὴν λαμπρότητα τῆς ἐορτῆς οὐκ ὀλίγον συνετέλεσε καὶ ὁ αἰδ. ἱερεὺς Π. Σπίνος, ἱκανώτατος δημοδιδάσκαλος, ὅστις, εἰς τὸ χωρίον ἄνω Βολιμῶν, ἐτέλεσεν ἰδιαιτέρως, καὶ συνωδᾶ τῷ αὐτῷ προγράμματι, τὴν ἐθνικὴν ἐορτήν, περατωθεῖσαν καὶ ἐκεῖ τὸ ἑσπέρας ἐπίσης διὰ λαμπροφωρίας.

Ἐπίσης εἰς τὴν λαμπρὰν διοργανώσιν καὶ τὴν ἐπιτυχίαν τῆς ἐθνικῆς ἐορτῆς, θερμώτατα καὶ μετὰ πατριωτικοῦ ζήλου εἰργάσθη καὶ ὁ πρό μικροῦ ἐκεῖσε ἐγκατασταθεὶς ἐξαίρετος καὶ εὐγενέστατος ἱατρός κ. Ἄνδρ. Καταμπελίσης, οὗ ἡ καλαισθησία, πολὺ συνετέλεσεν εἰς τὴν ἐπὶ τὸ καλλιτεχνικώτερον καὶ μεγαλοπρεπέστερον διακόσμησιν τοῦ ἐν τῷ μέσῳ τοῦ ναοῦ στηθέντος Ἡρώου.

ΧΡΙΣΤΟΣ ΑΝΕΣΤΗ!

Χριστὸς ἀνέστη! Δύο λέξεις, καὶ ὁμως πόσων δὲν περιέχουσι τὴν ἡδονήν, ὀλόσιν τὴν μαγείαν διὰ τὸν χριστιανικὸν κόσμον! Γελῶντες ὁ οὐρανὸς τῆς ἡμέρας τῆς σήμερον καὶ ὀρίζων πλήρης αἰγλῆς περιβάλλων τὸν τάφον τοῦ μάρτυρος τῶν αἰῶνων, διὰ τῶν λέξεων τούτων εἰς σύμπαντας τοὺς ὀρθοδόξους ἐξαγγέλλει τὴν λαμπρότητα τῆς ἐορτῆς τῶν ἐορτῶν, τῆς πανηγύρεως τῶν πανηγύρεων.

Χριστὸς ἀνέστη! Ἱερὰ ἡ ἡμέρα αὕτη, καθ' ἣν οἱ χριστιανοὶ ἀναβαπτίζομεθα εἰς τὸ νάμα τῆς ἱερᾶς τοῦ Εὐαγγελίου Κασταλίας, περιβαλλόμενοι ἅμα τὸ εὐκλεές ἐκεῖνο σέμνωμα ἐν τῷ βίῳ ἡμῶν, ἐφ' ᾧ ἐνασμενίζεται ἡ ψυχὴ εἰς τῆς ἀρετῆς τὸν ἀνανεούμενον κόσμον.

Χριστὸς ἀνέστη! Ὡ, ἰδοὺ ἡ στιγμή τῶν ἀνεξιχνιάστων μυστηρίων! Εἰς τάφος μόλις δυνηθεὶς νὰ περικλείσῃ ἐν σώμα τοῦ Σταυρικοῦ τῆς καταδίκης Ἰλλου ἀποκαθλωθὲν καὶ ἀρώ-

μασιν ὡς θνητὸν καὶ μύροις ἡλειμμένον, νῦν περικλείει σύμπαντα τὸν κόσμον, εἰς τάφος μόλις ἐπαρκέσας ἵνα κρύψῃ τὸν ἠρωισμόν τοῦ κρεμασθέντος ὡς ἄρνιου, ἐγκρούπει νῦν σύμπασαν τὴν φιλοσοφίαν τοῦ πνεύματος καὶ τῆς καρδίας. Εἰς τάφος παρὰ τὸν μελανὸν τόπον τοῦ Κρανίου, ἀντὶ νὰ δεχθῆ τὸ μαρτυρικὸν αἷμα τοῦ βασιλέως τῶν ἰουδαίων, δὲν πληροῦται ὑπὸ τούτου, διότι προωρίσθη νὰ δέχεται τὰ δάκρυα τῆς ἁμαρτίας.

Ἀνάστασις τοῦ θριάμβου τῆς ἀρετῆς ἐκ τοῦ τάφου τούτου, ἐν ᾧ μετεβλήθη τὸ σάβανον τοῦ περὶ θανάτου εἰς τρόποιον τῆς πίστεως καὶ τῆς ἀγάπης, Ἀνάστασις ἐκεῖθεν ἐκ τῆς νέας φάνης τῶν δημίων, ἀλλὰ φάνης, εἰς ἣν προσέρχονται οὐχὶ ὀλίγοι μάγοι καὶ ποιμένες, ἀλλὰ παντὸς τοῦ κόσμου τὰ χριστιανικὰ πλήθη.

Ἀνάστασις! Ἰδοὺ τῶν χριστιανῶν τὸ παναρμόνιον ἰδεῶδες τῆς διανοίας, τὸ ἠδυπαθές ἐκεῖνο τῆς ψυχῆς ὄνειρον, τῆς καρδίας τὸ λατρευτὸν θεῖον εἶδωλον.

Ἀνάστασις! Παιὴν ἠδύλαος, διαχέων τὴν παρθενικὴν ἀγνότητα, ἐπιχύνων εἰς τὴν τετραυματισμένην ἕλνῃ τὴν γλυκύτητα καὶ τὸ σθένος, καὶ πληρῶν τὸν ἄνθρωπον τοῦ θεοῦ λόγον θάρρους καὶ καρτερίας.

Ὀπτασία λαμβάνουσα ζωὴν ὅπως θάψῃ βαθέως εἰς τῆς λήθης τὰ σπλάγχνα τοῦ παραπόνου τὴν στοναχὴν, ὅπως διὰ τῆς μαγικῆς ἰσχύος καταθραύσῃ τὰ δεσμὰ τῆς ἕλης καὶ λυτρώσῃ ἡμᾶς ἀπὸ τῶν θρηνώδων πένθος τῆς μοῖρας, ὅπως ἐπιφέρῃ τὴν τρισευδαίμονα γαλήνην μετὰ τὴν στυγεράν θύελλαν τῆς πλάνης, ὅπως ἐπιχύσῃ ἠδὺ ἀγλάισμα φαιδρῶς εἰκονίζον τὴν εὐθαλίαν τῆς νέας ζωῆς πλάσιν, μετὰ τὰ ἄλγη τῆς τύχης καὶ τὰ δάκρυα τῆς ὀδύνης!

Ὡ! σὲ λατρεύω ἀνοήτορος κοιλὰς τῶν μακαρίων νήσων, ἥς τὸ ἄρωμα διαχέει τὴν πραυτικὴν τοῦ λιθωνωτοῦ εὐωδίαν! Σὲ λατρεύω περιπαθὲς ἰνδαλμα γελῶντος παραδείσου, ἐνθα ἐν φωταυγείᾳ εἰκόνι τὰ μυστήρια τοῦ θεοῦ πνεύματος πλαισιούσιν ἐν μέσῳ τῶν χρυσοπτέρων Χερουβείμ τὸν Κύριον τῶν ἀγγέλων. Σὲ λατρεύω χλοαυθὲς κοιλὰς τῆς οὐρανόου σφαίρας, ἡλύσιον πεδίον, εἰς τὸ ὁποῖον μᾶς ὀδηγεῖ ἡ ἀνάστασις διὰ τοῦ ἡλίου τοῦ φωτός. Σὲ λατρεύω διότι ποθῶ νὰ ἀτενίσω ἐν σοὶ τῆς θεότητος τὸ ὄμμα, οὐ ἀκτίνας ἐθαύμασεν ἡ γῆ, ἐξερχομένης ἐκ τῶν χειλέων τοῦ Υἱοῦ τῆς Παρθένου, διότι ἐλπίζω πρὸ τοῦ θρόνου τοῦ δεσπότη τῶν πάντων, τοῦ δαιμονίου, νὰ ἴδω τὰ πελιδνὰ τῶν μαρτυρίων θύματα, ἅτινα σὺ, μῆτερ γῆ, ἐν τοῖς κόλποις σου κατεσπάρηξες...

Ὡ, δότε εἰς χεῖρας τρεμούσας καὶ φαντασίαν ἀσθενῆ, δότε λύρας, ὄργανα δότε, ὅπως ψάλλῃ ἐν θαύμα ἐν στήθε ψυχῆς Χριστοῦ τὴν Ἀνάστασιν, ἢν θεασάμενοι διὰ τῆς φαντασίας ἅπαντες, ἐπιποθῶμεν τὴν εὐαγγελίαν ταύτην διὰ τῆς

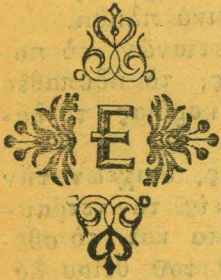
ἀγάπης, τοῦ παρηγόρου φωτός ἐν τῷ πυκνῷ ζόφῳ τῆς μοίρας, καὶ ἀναμνησθῶμεν Ἐκείνου, ὅστις ἐκ νεκρῶν ἀναστάς καὶ ψυχικοῦ θανάτου τὸ κράτος καταργήσας, διὰ δύο καὶ μόνων λέξεων συνήρπασε τῆς ἀνθρωπότητος τὴν καρδίαν: «Ἀγαπάτε ἀλλήλους!».

Γ. Ο. Σκαναβῆς

Ν. Ἐφημ. 17(4)1899.

ΕΥΛΟΓΗΜΕΝΟ ΠΑΣΧΑ

[ΔΙΗΓΗΜΑ ΠΑΣΧΑΛΙΝΟ]

ΊΤΑΝ Μεγάλο Σαββάτο καὶ θὰ ἔξημέρωνε Λαμπρὴ, ἡ ἄγια καὶ ἑξακουσμένη μέρα. Τὰ μαγαζιά τῆς χώρας ἀπὸ βραδύς εἶχαν κλείσει καὶ κάθε μάστορας καὶ δουλευτῆς μὲ λίγα ἢ πολλὰ λεφτὰ ἐπήγαινε νὰ κάμῃ τὸ ψῶνι τοῦ Πάσχα. Ἡ ἀγορὰ ἀνάστατη ἀπὸ ὀχλοβοή καὶ κρόμο, στολισμένη ἀπὸ κάθε λογῆς καλὸ τῆς ἐποχῆς προσκαλοῦσε τοὺς

διαβάτες γιὰ νὰ οἰκονομήσουν τὸ τραπέζι τους, ποῦ τὴν ἄγια αὐτὴ μέρα θὰ τὸ στόλιζαν μὲ χαρὲς καὶ τραγούδια, μὲ φαγιὰ καὶ πιοτὰ, μὲ τὴν χριστοκολοῦρα ἀδελφομένοι καὶ ἐγκαρδιωμένοι.

Ὁ μάστορ Γιάννης τεχνίτης καλὸς καὶ δουλευτῆς εἶχε κάμει τὸ ψῶνι του καὶ φορτωμένος πήγαινε σπιτί του. Στὴ θύρα τοῦ σπιτιοῦ τὸν ἐπερίμενε ἡ γυναῖκά του μ' ἓνα ἀγγελουδι στὸ χέρι καὶ μὲ τρία παιδάκια ποῦ στὴ φωνὴ του εἶχαν χυθῆ ὅλα στὰ πόδια του καὶ στὴν ἀγκαλιά του.

— Καλῶς τὸν ἄνδρα μου, εἶπε ἡ γυναῖκα. Νῆσαι καλὰ καὶ τοῦ χρόνου.

— Γιὰ σας, παιδιὰ μου, γιὰ σου γυναῖκά μου, καλῶς τ' ἀγγελουδιὰ μου, καὶ ὀλόχαρος ἐφιλοῦσε καὶ ἐσφιγγε τὰ παιδιὰ του στὴν ἀγκαλιά.

Ὁ μάστορ Γιάννης ἦταν καλὸς πατέρας καὶ καλὸς δουλευτῆς. Ἀγαποῦσε τὰ παιδιὰ καὶ τὴν γυναῖκά του καλλίτερα ἀπὸ τὰ μάτια του, καὶ γι' αὐτὸ ἐδούλευε ὀλημερίς καὶ ἐπαιδευόνταν. Ἐνα μόνον κακὸ εἶχε ὁ καλὸς μας δουλευτῆς—ποῦ πολλὰς φορὰς γι' αὐτὸ εἶχε κάμει τὴν γυναῖκά του νὰ χύσῃ πικρὰ δάκρυα καὶ τὰ μικρὰ παιδιὰ του νὰ χλωμιάσουν ἀπὸ φόβο καὶ τρομάρα. Ὁ μάστορ Γιάννης εἶχε γεννηθῆ φίλος τοῦ κραιοῦ καὶ γι' αὐτὸ πολλὰς φορὰς εἶχε ἀδικήσει τὸ σπιτί του...

— Ἄκου, ἄνδρα μου, εἶπεν ἡ γυναῖκά του μὲ στενόχωρη φωνή. Ἀῦριο ἔξημερώνει ἄγια καὶ μεγάλη μέρα... ὅλοι οἱ χριστιανοὶ πηγαίνουν ἐστὴν ἐκκλησίαν τους γιὰ τὴν Ἀνάστασι.

— Ναι, γυναῖκά μου, θὰ πάμε καὶ ἐμεῖς, θὰ δουλεύουμε τὴν ἡμέραν τώρ καὶ βῆγῶ νὰ φέρω τὰ κερά.

— Ναι, ναι, νὰ πάς καὶ νὰ μὴν ἀργήσης. Σήμερον νὰ περάσουμε τὴ νύκτα μὲ τὰ παιδιὰ μας, ποῦ θὰ

μὰς ποῦν τραγούδια, θὰ παίξουν, θὰ γελοῦν, καὶ ἐμεῖς θὰ διασκεδάζωμε μὲ τὰ καμάρια μας, μὲ τ' ἀγγελουδιὰ μας.

— Ναι, ναι πατέρα, νὰ ἔρθῃς γρήγορα, γιατί σ' ἀγαποῦμε πολύ, εἶπαν τὰ παιδιὰ του χαρούμενα.

Χαρούμενος καὶ εὐτυχιτισμένος ἔφυγε ὁ καλὸς μας δουλευτῆς ἀπὸ τὸ σπιτί καὶ ἐτραβίξε ἴσα ἴσα γιὰ τὴν ἀγορὰ. ἐπῆρε τὰ κερά, ἐστρίψε τὸ καντοῦν ἀπὸ τὰ κραιοπουλιὰ γιὰ νὰ πάῃ σπιτί.

— Ἐ! μάστορ Γιάννη! Καὶ τοῦ χρόνου.

— Καὶ τοῦ χρόνου, ἀδέλφια...

— Νὰ ζήσουν τὰ παιδιὰ σου καὶ νὰ τὰ χαρῆς.

Τοῦ ἐφώναξαν, δύο, τρεῖς ποῦ καθισμένοι ἔπιναν σ' ἓνα μπάγκο τῆς ταβέρνας.

Ὁ μάστορ Γιάννης ἐμπῆκε, εὐχήθηκε τὸν καλὸν χρόνον καὶ ἐκάθισε νὰ χαιρετήσῃ τὴν παρέα. Ἐπῆρε μιά, ἐτραβίξε ἄλλη καὶ ἄλλη, καὶ ἔπειτα ἄρχισε τὸ κέρκιμα. — Φέρε μιά, φέρε δύο καὶ μὲ τὴν κουβέντα περνοῦσε ἡ ὥρα. Τὰ μπουκάλια ἐπήγαιναν καὶ ἐρχόνταν καὶ βαρυὰ, βαρυὰ ἐνάρκωναν τὸ πνεῦμα καὶ τὴν καρδίαν. Ἡ κουβέντα δὲν ἔπαυε, γιατί ἦταν γλυκὰ γλυκὰ συνοδευμένη μὲ τὰ ποτήρια τοῦ κραιοῦ. Ἡ ὥρα περνοῦσαν εὐχάριστες καὶ τὰ κεφάλια βαρυὰ, βαρυὰ ἐσυφταν ἐμπρὸς στὰ στήθη. Ὁ κόσμος τῆς ταβέρνας εἶχε σιγὰ, σιγὰ τραβηχθῆ καὶ ὁ μάστορ Γιάννης εἶχε λησμονήσει τὰ παιδιὰ του καὶ τὴν γυναῖκά του. Τὰ κερά τῆς Λαμπρῆς ἀφημένα ἐκεῖ στὸν μπάγκο, λευκὰ, ἀσπρίλευκα, στὰ μάτια τοῦ δουλευτῆ μας, τοῦ ἀμικρωτοῦ δουλευτῆ ἦταν μαῦρα καὶ ἀγνώριστα.

Εἶχαν χτυπήσῃ τὰ μεσάνυχτα καὶ τῆς συντροφιᾶς ἡ κουβέντα εἶχε παύσῃ, γιατί ἤθελαν ἀνάπαυση ἀπὸ τῆς βαροκεφαλιά. Τὰ μαγαζιά ὅλα εἶχαν κλεισθῆ καὶ ἀναίσθητοι οἱ κραιοπατέρες μας, τρακλίζοντας ἐκίνησαν γιὰ τὸ σπιτί τους. Ὁ μάστορ Γιάννης ἐτραβίξε ἴσα ἴσα, μὰ ποῦ καὶ αὐτὸς ἐπήγαινε δὲν ἤξευρε. οἱ στενοὶ δρόμοι τοῦ ἔπιαναν τὴν καρδίαν καὶ τὴν ἀναπνοὴν καὶ ἤθελε καθαρὸν ἀέρα γιὰ νὰ βεβαιώσῃ αὐτὸ τὸ βάρος τῆς κεφαλῆς του. Ἐτραβίξε ἴσα γιὰ τὴν μεγάλη πλατεῖαν, ἔφθασε στὰς δειροστοιχίαις τοῦ πλατυοῦ δρόμου καὶ ἐκεῖ ἐστάθηκε. Τὴ ζάλη τῆς κεφαλῆς του δὲν μποροῦσε νὰ βσταῖξῃ πλιά. ὁ ἀέρας ποῦ ἐρυσσοῦσε ἀπὸ τὴν θάλασσα καὶ ἡ δροσιὰ τῆς νύκτας ἄρχισαν σιγὰ, σιγὰ νὰ τὸν νανουρίζουν καὶ νὰ τοῦ νερώνουν τὴν πνοή.

Λίγα λεφτὰ ἔμεινε ἐκεῖ ὀρθὸς καὶ ἀναίσθητος καὶ ἔπειτα τὸ σκληρὸ χῶμα ἐδέχθηκε τὸ σῶμα του γιὰ νὰ τὸ ἀναπαύσῃ ἀπὸ τὸ πάθος καὶ τ' ἀμάρτημα.

Ἡ ἡμέρα ἄρχισε νὰ θαυμοπέγγῃ καὶ ὁ ἥλιος νὰ ζυγῶνῃ στὴν ἀνατολή. Ὅταν ἀνοιξε τὰ μάτια του, γλυκὸ καὶ χαρμῶδες ἠχολόγημα καμπάνας ἐσήμεινε τὴν ἑξακουσμένη δόξαν τῆς μεγάλης ἡμέρας τοῦ Πάσχα. Μὲ ἐθυμένη καὶ ἀδύνατη ματιὰ ἐκύταξε ὁ δύστυχος τὴν ὀλόγυρα φύση. Ὁ ἀέρας τῆς νύκτας καὶ ἡ μικρὴ ἀνάπαυσις εἶχαν δώσῃ ζωὴ στὸ νερώνωμένο σῶμα του καὶ ἡ νεκρωμένη ψυχὴ του ἄρχισε πάλι νὰ αἰσθάνεται τοῦ καλοῦ τὰ συνκισθήματα, τὰ ὁποῖα σιγὰ, σιγὰ τοῦ ἐφθίασαν τὴν τύψιν τῆς συνειδήσεως. Τὸ νεκρὸ ἀπὸ τὸ κραιοῦ λογικὸ του ἄρχισε καὶ αὐτὸ νὰ λαβρῶνι λάμψος καὶ φεγγαβολίαις καὶ ἀπὸ τὸ σπιτί τοῦ μάστορ Γιάννης δὲν ἦταν ὁ ἀναίσθητος καὶ σκληρὸς πατέρας τῆς γυναικὸς ἐραδύας, ὅστε ὁ ἀσυνείδητος ἄνδρας τείτονας γι-

ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΚΕΝΤΡΙΚΟ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΜΟΥΣΕΙΟ ΛΗΣΟΥΡΙΟΥ

ναϊκός, ἀλλὰ ὁ καλὸς τεχνίτης, ὁ καλὸς πατέρας, ὁ νοικοκύρις τοῦ σπιτιοῦ, π' ὄλονυχτις κι' ὄλημερίς ἐπαίδευόνταν γιὰ τὸ καλὸ τοῦ σπιτιοῦ του. Ὡστόσο ἡ καμπάνες τῶν ἐκκλησιῶν ἐσήμαιναν χαρμόσυνα κράζουσαι τοὺς πιστοὺς χριστιανούς στὴν Ἀνάστασι. Κάθε πατέρας μὲ τὰ παιδιά του στὸ χέρι καὶ μὲ τὴ γυναῖκά του στὸ πλευρὸ ἐπήγαινε λουσμένος καὶ μὲ τὰ λαμπράτικα φορέματα στὴν σωτήριό τοῦ κόσμου χαρά. Κι' ὁ φτωχός, κι' ὁ δουλευτής, κι' ὁ πλούσιος καὶ ὁ ἄρχοντας, κάθε κοινωνικὴ τάξις, κάθε χριστιανός. Μονάχα αὐτός, ἄχαρος κι' ἀμαρτωλὸς ἔμενε ἐκεῖ. Μία στιγμή ἐσυλλογίστηκε κι' ὁ νοῦς του ἐσάλεψε καὶ ἡ καρδιά του ἐπληρώθηκε. Ἡ συνειδήσις, αὐτὸ τὸ ἄχ τῆς καρδιάς σκληρὰ τὸν ἐβασάνιζε. Δειλὸς κι' ἀπελπισμένος, χωρὶς δύναμη καὶ πνοή, αἰσθανόμενος καλά, πολὺ καλὰ τὸ λάθος του ἐκίνησε γιὰ τὸ σπίτι. Στὰ χτυπήματα τῆς θύρας κι' ἡ καρδιά του χτυποῦσε τρομερὰ, σὰν ἀπὸ φόβο, σὰν ἀπὸ μετάνοιχ. Ἐφантаζόνταν τὴν γυναῖκά του στρίγγλα καὶ λάμια νὰ τὸν προσμένῃ μὲ γλώσσα ἀτρόχιστη κι' ἀνήμερη καὶ τὰ παιδιά του μὲ κλάμματα καὶ φωνές... Ἄλλ' ἔχι αὐτὰ δὲν ἐγένοντο, γιὰτι εἶχε γυναῖκα νοικοκυρὰ καὶ τίμια ποῦ ἤξερε πῶς διορθώνονται τὰ κακά κι' ἀγιάτρευτα ἐλαττώματα.

Ὅταν ἐμπῆκε στὴ θύρα, τὰ παιδιά του ἀλαγγμένα μὲ τὰ λαμπράτικα φορέματά τους, γελαστά καὶ καθάρια τὸν ἐδέχτηκαν μὲ φιλία καὶ χαρὰς κι' ἡ γυναῖκά του μὲ μιὰ ματιὰ παρηγορητικὴ, σὰν νὰ ἤθελε νὰ τοῦ συγχωρῆσθ τὸ λάθος του, ἔσκυψε καὶ τοῦδωσε τὸ φιλὶ τοῦ Πάσχα.

— Χριστὸς Ἀνέστη! Χριστὸς Ἀνέστη, παιδάκια μου, εἶπε χαρούμενη ἡ καλὴ γυναῖκα, κι' ὅλοι ἀγκαλιχομένοι σὲ μιὰ ψυχὴ καὶ καρδιὰ ἐμοίρασαν τὰ φιλιὰ τοῦ Πάσχα.

Ὁ δύστυχος μάστρο Γιάννης ἔπρεπε κι' αὐτὸ νὰ πάθῃ γιὰ νὰ γιατρευτῆ ἀπὸ τὸ πάθος του. Ἀπὸ τότες ἡ σχέσεις του μὲ τὲς ταβέρνες καὶ τὰ ρχοπουλιὰ εἶχαν παύσῃ, γιὰτι ὁ καλὸς μὰς δουλευτής ἐθυμόνταν σὰν ντε αὐτὴν τὴν εὐλογημένη μέρα, ποῦ ἦταν ἀλήθεια δυὸ φορές, δοξασμένη.

ΗΛΙΑΣ ΣΤΑΥΡΟΥ.

Ἡ ΜΑΡΩ ΚΑΙ Τ' ἈΡΝΙ ΤΗΣ

Ἐκεῖ π' ὁ Μῆτρος ἔβασκε τὰ πρόβατά του,
Ποῖς σούπε, Μάρω, μὲ τ' ἄρνάκι σου ν' ἀνέβῃς,
Γιὰ νὰ πιασθῆς, σὰν τὸ πουλι. στὸν ἔρωτά του,
Γιὰ νὰ χαλῆ τὸ πρόβατό σου ποῦ γυρεύεις ;

Ἡ Μάρω ἦταν τοῦ χωριοῦ τὸ ζηλευτὸ καμάρι.
Καὶ μὲς τῆς τόσαις ἔμμορφαις, ἦταν ἀπ' ὄλαις πρώτη.
Σὰν περπατοῦσα ἔμῃγευε τὸ κάθε παληχάρι,
Σὰν ἔστειλ' ἦταν μάγισσα στὰ κάλλη καὶ στὴ νηότη!..
Χωριατοπούλα ταπεινὴ, δὲν ζοῦσε σὲ παλάτια,
Δειλὴ σὰν λάφι ἔβλεπε, καὶ νοσοπαλὴ μιλοῦσε.
Μὰ ἔλεινε τὸν οὐρανὸ στὰ γαλανὰ τῆς ματιὰ,
Καὶ ἀνοιξὶς παντοσενῆ στὰ χεῖλῃ τῆς ἀνοῦσε.

Εἴκοσι χρόνια ζηλευτὰ ἡ Μάρω εἶχε κλείσει,
Κι' ἐμοίραζε ὄροσο τῆς αὐρῆς, ποῦ ἥλιος δὲν τὴν
[βλέπει,

Αουλοῦδι, ποῦ δὲν μπόρεσε κανεὶς νὰ τὸ μυρίσῃ,
Κι' ἀστέρι, ὅπου κρύβεται σὲ συννεφένια σκέπη!
Εἴκοσι χρόνια ἔκλεισε... τί χρόνια μαγεμένα,
Ποῦ τοὺς λεβέντες τοῦ χωριοῦ σαίρουνον παντοῦ
[μαζῆ της.

Μὰ κείνη μιὰ δὲν χάριζε ματιὰ τῆς σὲ κανένα,
Γιὰτ' ἀγαπᾷ... ἔν ἀγαπᾷ, λατρεύει τὸ ἄρνι τῆς.
Τ' ἄρνι τῆς τὸ λευκόμαλλο, ποῦ λὲς πῶς καθρεφτίζει
Τῆς κόρης τὴν ἀγνὴ καρδιά στὴν ἀδολὴ μορφὴ του,
Ἡ Μάρω σὰν ἀδέλφι τῆς ἀχώριστο νυμίζει,
Κι' ἐκεῖνο τὴν ἀκολουθεῖ παντοῦ, σὰν ἀδελφὴ του.
Μὰ ποῦ ἡ Μάρω ἔτυχε τ' ἄρνάκι ν' ἀπαντήσῃ,
Καὶ πῶς μὲ μιὰ, τοὺς ἔδεσε φιλία ἀδελφωμένη ;
Γιὰτι στιγμή, χωρὶς αὐτὸ νὰ μὴν μπορῆ νὰ ζήσῃ,
Καὶ κείνο λίγω ἂν δὲ δῆ τῆ Μάρω του πεθαίνει ;

Λ α μ π ρ ῆ ζημέρῳνε, σιγὰ τὰ σήμαντρα σημαίνουν,
Καὶ τοῦ χωριοῦ οἱ πετεινοὶ Ἀνάστασι, λὲς ψάλλουν,
Οἱ χωρικοὶ στὴν Ἐκκλησιὰ δυὸ - δυὸ, τρεῖς - τρεῖς
[πηγαίνουν,
Μὲ φορεσιαῖς, ποῦ καρτεροῦν κάθε Λ α μ π ρ ῆ νὰ
[βάλουν!..

Μ' ὄλαις ταῖς κόραις τοῦ χωριοῦ ἡ Μάρω πρωτομπαίνει
Στὴν Ἐκκλησιὰ, καὶ στέκεται μπροστὰ στὸ Ἄγιον - Βῆμα.
Κι' ἐμοίραζαν ὄλαις ἄγγελοι μὲς τὰ λευκὰ ντυμένοι,
Ποῦρθαν νὰ πάρουν τὸ Χριστὸ ἀπὸ τὸ ψυχρότου μνημῆ!
Ὡ, τί στιγμή, ἀληθινὰ, μυστήριον γεμάτῃ,
Καὶ τί θανάτου σιωπὴ στὴν πλάσι βασιλεύει,
Ὅταν θ' ἀφήσῃ ὁ Χριστὸς τὸ νεκρικὸ κρεβάτι,
Καὶ μὲ φτερά—τὰ σύννεφα στὸν οὐρανὸ θ' ἀνέβῃ!
«Χριστὸς ἀνέστη» ὁ παππᾶς τῆς Ἐκκλησίας φωνάζει,
«Χριστὸς ἀνέστη» ψάλλουνε μὲ μιᾶς ὄλα τὰ χεῖλῃ,
Καὶ λὲς πῶς τὴν Ἀνάστασι Γῆ κι' Οὐρανὸς γιορτάζει!
Ἄχ, ἄλλη μέρα σὰν κι' αὐτὴ γιὰ μᾶς δὲν θ' ἀνατείλῃ!

Ὁ ἥλιος στὴν Ἀνατολὴ ἀκόμα δὲν ἐφάνῃ,
Μὰ μύρια κίτρινα κερὰ τὴν Ἐκκλησιὰ φωτίζουν.
Σὲ λίγο ἡ ἀπόλυσις τοῦ ὄρθρου θὰ σημάνη,
Κι' οἱ χωρικοὶ στὰ σπῖτα τους ἐλόχαροι γυρίζουν.
Ἡ Μάρω τρέχει σπῖτι τῆς μὲ τὴ ζωὴ στὸ βλέμμα,
Στὰ χεῖλῃ τὸ χαμόγελο, στὰ στήθη τὴν ἀγάπη.
Μὰ νοιώθει πᾶς τῆς ἐφευγε ἀπ' τὴν καρδιά τὸ αἷμα,
Σὰν εἶδε τὸν πατέρα τῆς μ' ἄγρια μορφὴ χασάπη!
Στὸ αὐτὸ χέρι πρόβατο κατάλευκο κρατοῦσε,
Καὶ σ' ἄλλο μαυρομάνικο κι' ὀλόγυμο μαχαῖρι.
Καὶ πότε τὸ μαχαῖρι του, ποτε τ' ἄρνι κυττοῦσε,
Ποῦ σὰν τὸ ψάρι σπαρταρᾷ στὸ ἄπονό του χέρι!
—Γιὰ τὴν ἀγάπῃ τοῦ Χριστοῦ ποῦ νίκησε τὸ Χάρο,
Κι' ἔτσι νυράλα νὰ σὲ δῶ τὸν χρόνο τόσαις μέρα,
Θὰ σφάζω, κόρη μου, τ' ἄρνι!— Ὅχι φωνάζ' ἡ Μάρω
Ὅχι μὴν σφάζῃς τὸ ἄρνι, ἂν μὴν ἀμαρτᾷ, πατέρα
Κι' ἐδάχρυσ' Ὁ πατέρας τῆς στὰ μέρα τὴν κυττάζει

Τ' ἀρνὶ ἀφίνει, καὶ πετᾶ μακρὰ του τὸ μαχαίρι!
Πνίγεται ἡ Μάρω στὴ χαρὰ, τὸ πρόβατο βελάζει,
Αἶ, κι' ἀπὸ τότε τῶλαμε ἀχώριστό της ταίρι ..

Ἡ Μάρω ἄλλο αὐντροφο ἀπὸ τ' ἀρνὶ δὲν ἔχει,
Κι' ἐκεῖνο, σὰν νὰ ἐννοιωθε τί χρώσταγε στὴν κόρη,
Μαζή της πάντα θὰ σταθῆ, καὶ σὰν σκιά της τρέχει
Στοὺς κήπους καὶ στῆς ρεματιαῖς, στοὺς κάμπους
[καὶ στὰ ὄρη.

Καμμιά φορά στὸ δρόμο τους, ἂν πρόβατ' ἀπαντήσουν,
Ἡ ἀπ' τοῦ Μῆτρος κάποτε ἂν θὰ διαβούν τὴ στάση,
Ἄπ' ἄλλο δρόμο τρέχοντας κι' εἰ δυὸ τους θὰ
[γυρίσουν.
Φεύγει τ' ἀρνὶ τὰ πρόβατα, κι' ἡ Μάρω τὸν τσοπάνη!

Ὁ Μῆτρος εἶναι τοῦ χωριοῦ τὸ πρῶτο παλληκάρι,
Κ' ἦταν τῆς Μάρως λατρευτῆς, τρελλὸς στὸν ἔρωτά
[της.

Μὰ δὲν τὸ θέλησε ποτὲ ἡ Μάρω νὰ τὸν πάρη,
Γιατὶ τὸν εἶδε, ποῦ ἔφαζε μικρὸ ἀρνὶ μπροστὰ της!
Κι' ὁ Μῆτρος, ποῦ εἰ στῆς καρδιᾶς τὰ φύλλα πλη-
[γωμένους,

Τὰ πρόβατά του στὸ βου.ὸ κάθε πρωί: θὰ βγάλῃ,
Κι' ὅταν ἐκεῖνα βόσκουνε, στὴ χλόη ξαπλωμένους,
Μὲ τὴ γλυκεῖα φλογέρα του τὸν ἔρωτά του ψάλλει!

* *

Μιά μέρα, μι' ἀνοιξιάτικη ἡμέρα τοῦ Ἀπριλίου,
Ποῦ παί, ὁ Μῆτρος τὸ μικρὸ τραγοῦδι στὴ φλογέρα
Κι' ἐβόσκανε τὰ πρόβατα στὸ δροσερὸ τριφύλλι,
Βλέπει τὴ Μάρω μὲ τ' ἀρνὶ ποῦ ἔρχεται ἀπὸ πέρα.
Τί θέλει κι' ἔρχεται κοντὰ στὸ Μῆτρο; δὲν τὸ ξέρει!
Μοιάζει: πουλί, ποῦ τὸ τραβᾷ μαγνητισμένο φεῖδι!...
Τρέμει τοῦ Μῆτρος, παραλεῖ τόνα καὶ τ' ἄλλο χέρι.
Καὶ λές, στὰ στήθη του περνᾷ φαρμακερὸ λεπίδι!
— Κράτητε, Μάρω, τὴν καρδιά καὶ λίγο συλλογίσου...
Σὰν μιὰ φωνὴ ἀρχτὴ στὸ δρόμο τῆς φωνάζει,
Μάρω, γιὰ στρέψε μιὰ στιγμή καὶ κύτταξε τ' ἀρνὶ σου,
Ποῦ μένει πίσω μοναχὸ κι' ἀδιάκοπα βελάζει.

Ἡ Μάρω πίσω δὲν γυρνᾷ, ἡ Μάρω πάντα τρέχει,
Σὰν νὰ λησμονήτε τ' ἀρνὶ, ποῦ θὰ χαθῆ ἀδίκα...
Καρδιοκτυποῦν τὰ στήθη της, τὸ νοῦ της πειὰ δὲν ἔχει
Στ' ἀρνάκι της, ποῦ ἄγριος παραμονεύει λύκος!
Σίμως ἡ Μάρω, λέξι μιὰ ὁ Μῆτρος δὲν τῆς λέει,
Μὰ τὴ φλογέρα δὲν πετᾷ ἀπ' τὰ χλωμά του χεῖλια.
Καὶ λές ἡ μαύρη του καρδιά μέσ' τὴ φλογέρα κλαίει,
Μὰ κι' ἡ καρδιά της γίνεται, θαρρεῖς, κομμάτια χίλια!...
— Τ' ἀρνὶ σου, Μάρω.. ἡ φωνὴ ἀκούγεται καὶ πάλι,
Μὰ τῆς φλογέρας ὁ σκοπὸς τὴν παίρνει σὰ μαγνήτης,
Κι' εὐρέθη σὰν σὲ δειρο τοῦ Μῆτρος τὴν ἀγάλη!...
Τῆς πηρὶ ὁ Μῆτρος τὴν καρδιά, κι' ὁ λύκος, τὸ ἀρνὶ της.

ΔΗΜ. ΚΟΚΚΟΣ

ΤΥΠΟΙ ΚΑΙ ΘΥΣΙΑ

Καὶ ἐν Ἰταλίᾳ, ὡς ἐν Ἑλλάδι, ἀκριβολογοῦ-
σι περὶ τοὺς τύπους, ὡς δὲ καὶ παρ' ἡμῖν, δι-
υλίζουσι καὶ ἐκεῖ τὸν κώνωπα, καταπίνοντες ὄ-
μως, τὴν κάμπλον.

Εἰς ἐκ τῶν μᾶλλον εὐπαιδευτῶν ἀνδρῶν τῆς
Ἰταλίας, ἀπεκλείετο πρὸ πολλοῦ τῆς διδασκα-
λίας, κεκτημένος μὲν τὰ οὐσιαστικὰ προσόντα,
ἀλλ' ἀπειρος τῶν τυπικῶν. Εὐτυχῶς διὰ τὴν
ἐκπαίδευσιν ἀνέρχεται ἐπὶ τὸ Ὑπουργεῖον ὁ
περιώνυμος φιλόλογος καὶ συγγραφεὺς Φραγ-
κίσκος de Sanctis, ἀνὴρ διακρινόμενος ἐπὶ εὐ-
ρεῖα ἀντιλήψει τῶν πραγμάτων, ὅστις, χωρὶς
ποσῶς νὰ διστάσῃ, προβαίνει ἀμέσως εἰς τὸν
διορισμὸν τοῦ ὡς εἴρηται λογίου, διότι εἶχεν
ἀνεύρει ἐν αὐτῷ προσόν, τὸ ὁποῖον οἱ προκά-
τοχοι τοῦ de Sanctis δὲν εἶχον ἀνεύρει, τούτῃσι
τὴν πραγματικὴν ἱκανότητα.

Ἐχομεν δι' ἐλπίδος, ὅτι ἡ Ἑλλάς, ἐν ἣ βεβαί-
ως πλεῖστοι θὰ ὑπάρχωσιν ἄνδρες ἀνεγνωρισμέ-
νης παιδείας, ἀλλὰ θύματα τῶν τοιοῦτων τύπων,
θ' ἀπέκτισεν ἤδη, ἐν τῷ προσώπῳ τοῦ νῦν ρη-
ξικελεύθου ἐπὶ τῆς Παιδείας ὑπουργοῦ, κ. Στῆν,
τὸν de Sanctis αὐτῆς, δηλ. τὸν ἄνδρα ἐκεῖνον,
ὅστις αἰωρούμενος ὑπεράνω τῆς μικρολογίας καὶ
σχολαστικῆς τῶν τύπων ἑρμηνείας, θέλει πρὸς
τιμὴν τῆς Παιδείας καὶ ἐπ' ἀγαθῷ τῆς σπου-
δαζούσης ἑλληνικῆς νεολαίας, προῆ ἀδιστακτικῶς,
χρησίας τυχεύσης, εἰς τοιοῦτον εἶδος λογικῆς
καὶ ὄντως εἰπεῖν, ἐννόμους παρατυπίας, ἐπὶ
τῇ βεβαιότητι ὅτι, τοιοῦτοτρόπως θὶ ἐπίσφιρη
τὸν ἔπαινον καὶ τὴν ἐπίδοκίμασίαν, οὐ μόνον
τῶν φίλων, ἀλλὰ καὶ αὐτῶν ἐτι τῶν ἀντιφρο-
νοῦντων. Εὐτυχῆ τὰ ἔθνη, παρ' οἷς ἡ Δημ.
Ἐκπαίδευσις ἰθύνεται ὑπὸ ἀνδρῶν, ὡς ὁ de
Sanctis, ὃν μέχρι σήμερον πάντες οἱ Ἰταλοὶ μα-
καρίζουσιν, ἀναφέροντες τ' ὄνομα αὐτοῦ μετὰ σε-
βάσμου καὶ εὐγνωμοσύνης.

ΔΙΑΦΟΡΑ

Μετὰ τοῦ ΧΡΙΣΤΟΣ ΑΝΕΣΤΗ εὐχόμεθα τοῖς πᾶσι
πολλὰ καὶ εὐτυχῆ τὰ ἔτη.

— Αἱ ἑορταὶ τῆς ἐβδομάδας τῶν Πλθῶν διήλθον ἐν
τοῖς νοοῖς ἐν ἄκρᾳ κατανύξει, γενικῆ δ' ἐπεκράτησε τά-
ξις καὶ ἡσυχία.

— Τὴν πρωτεγῆ Πρασκευὴν, ἑορτάζει ὁ μικρὸς ἀγ-
γελος τοῦ ἀγαπητοῦ συμπαλίτου κ. Ἀγγ. Ἀντωνέλλου,
ἡ χριτιόβρυτος Πηγὴ του. Ἔτη πολλά.

— Περισπούδαστον καὶ συγκινητικώτατον λόγον ἀ-
πήγγειλε τὴν πρωτὰν τῆς Μ. Παρασκευῆς ἐν τῷ νῶ τῶν
Ἄγ. Τεσσαράκοντα ὁ ἐνταῦθα παρεπιδημῶν εὐπαιδευτος
συμπολίτης ἡμῶν κ. Δ. Δάφνης, φοιτητῆς τῆς Θεολογί-
ας, τῆς γενικῆς τυχῶν ἐπιδοκιμασίας.

— Πολλὰ τῶν εἰδήσεων μας καὶ δημοσιεύσεων, ἐλ-
λείπει χώρου, δημοσιεύουσι πρότερον.

ΙΑΚΩΒΑΤΕΙΟΣ

ΤΥΠΟΙΣ Ν. Σ. ΚΑΦΟΚΕΦΑΛΟΙ

ΜΟΥΣΕΙΟ ΛΗΘΟΥΡΙΟΥ